

[Niels Helveg Petersen.]

kan jo være, det er rigtigt. Men det er temmelig fantastisk, at når det passer i hr. Gert Petersens kram, så har NATO ingen betydning, så har det europæiske samarbejde ingen betydning, men når det passer i hr. Gert Petersens kram, at det skal have stor betydning, f. eks. når vi diskuterer det udenrigspolitiske samarbejde, når vi diskuterer EF i den hjemlige debat, ja, så har disse organisationer, og jo især EF, en kolossal betydning, så hæmmer det os i enhver henseende, binder vore hænder til at føre en ganske bestemt udenrigspolitik, lægger hindringer i vejen for fremskridt på det udenrigspolitiske felt. Det er den mangel på konsekvens og indre sammenhæng i hr. Gert Petersens argumentation, der svækker tilliden til de fundamentale bedømmelser.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen: Må jeg sige til hr. Niels Helveg Petersen, det er ikke mit kram, der afgør, hvad der sker i verden. Hvis der er mangel på konsekvens og indre sammenhæng, så er det i begivenhederne ude i verden, ikke i min bedømmelse af dem.

Per Federspiel: På hr. Arne Christiansens, hr. Kaj V. Andersens og egne vegne vil jeg gerne sige, at vi jo havde regnet med, at denne debat skulle være en udenrigspolitisk debat på et tidspunkt, hvor vi står over for afgørende ændringer i hele forudsætningen for vor udenrigspolitiske aktivitet.

I stedet er denne debat takket være hr. Jørgen Peder Hansens fremsættelse af et dagsordensforslag allerede i den første tale her til formiddag blevet aldeles afsporet, og den fortvivlede situation i Vietnam, som vi alle må beklage, har måttet omsættes til en ordkrig her i tinget. Det er ikke så mærkeligt, at denne ordkrig bliver forvirret, da formuleringerne både af det socialdemokratiske forslag og af andre forslag reflekterer nogenlunde den samme forvirring, som man kan iagttage i det østasiatiske område.

Vi har megen sympati for tanken i det af hr. Poul Hartling stillede ændringsforslag, som jo går ud på at afbalancere bedømmelsen af det, der foregår, og give udtryk for

en dansk stilling. Nu er denne danske stillingtagen jo ganske uden nogen som helst reel politisk betydning, og det, vi vanskeligt kan acceptere — det samme gælder det socialdemokratiske forslag — er, at der her fra dette ting udtales en fordømmelse af noget som helst og navnlig af ting, som vi ikke har nogen som helst indflydelse på. En fordømmelse af den udvidelse af krigshandlingerne, der nu giver sig udtryk i den nordvietnamesiske offensiv, kan vi acceptere, hvis det er en afstandtagen, men dette er jo ikke operaen „Rigoletto“, hvor den gamle mand fordømmes. Det er et udtryk for et velovervejede standpunkt til de begivenheder, der foregår her i verden. Vi kan heller ikke helt acceptere den absolutte afbalancering. Jeg skal ikke gå tilbage i historien og indlade mig i en diskussion med hr. Gert Petersen, men tage den aktuelle situation, hvor der var håb om, at fredsforhandlinger kunne indledes, hvorefter denne situation afbrydes ved ensidige angreb fra Nordvietnams side. Der ligger ikke heri noget afbalanceret. De amerikanske bombeangreb kan være mere eller mindre velovervejede, men de må ses som forsvarshandlinger over for det angreb, der er sket på et tidspunkt, hvor den amerikanske regering var stærkt i gang med at trække sig ud af Vietnam.

Derfor vil vi ikke kunne stemme for et ændringsforslag til dagsordenen, der går ud på en fordømmelse af den ene eller den anden part; vi kan tage afstand fra de handlinger, der sker.

På et enkelt punkt vil jeg gerne også have lov til at bede udenrigsministeren om en klarlæggelse, det er allerede rejst af hr. Poul Hartling. Det drejer sig om punkt 4 i den socialdemokratiske dagsorden, hvor der tales om, at vi fra dansk side skulle stille fredsbevarende styrker til rådighed i Vietnam inden for FN's rammer „eller på anden måde“. Det er meget væsentligt — det er omtrent det eneste i dagsordenen, der forpligter den danske regering — at vide, hvad dette betyder. Man kan stille styrker til rådighed inden for FN's rammer under den garanti, som verdensorganisationen kan yde, og med alle de konsekvenser det vil have at krænke styrker, der er stillet til rådighed inden for FN. Men „på anden måde“. Det måtte i så fald enten være ifølge en eller